

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาแรงงานบุคคลต่างด้าวสัญชาติพม่าหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในประเทศไทย
โดย : พ.ต.ต.ศิริศักดิ์ ธรรมรักษ์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์ ปีที่เสนอ 2540

ปัจจุบันปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งทวีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตลอด แม้ว่าทางราชการจะได้ดำเนินการกวาดล้างจับกุมดำเนินคดีมาตลอด แต่ก็ไม่มีแนวโน้มจะลดน้อยลง เนื่องจากประเทศไทยและพม่า มีพรมแดนติดต่อกันเป็นระยะทางยาวที่สุด เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านด้านอื่น ประกอบกับปัญหาการเมือง และ สถานะเศรษฐกิจตกต่ำภายในพม่า จึงทำให้ราษฎรพม่า รวมทั้งชนกลุ่มน้อยพากันอพยพพากันเข้ามาในเขตประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และได้เข้ามาลักลอบรับจ้างใช้แรงงานหรือแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจมากที่สุด ตลอดจนการรวมกลุ่มเป็นแก๊งค์หรือกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเป็นอย่างมาก ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนผลักดันหรือเอื้ออำนวยให้ชาวพม่าหลบหนีเข้ามาในประเทศไทย
2. ศึกษาผลกระทบของผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่าที่เข้ามารับจ้างใช้แรงงานในประเทศไทย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม
3. ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายมาตรการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่าที่เข้ามาประกอบแรงงานในประเทศ
4. แสวงหาแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการจ้างแรงงาน ผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่าให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของบุคคลต่างด้าว สัญชาติพม่าเข้ามาในประเทศไทยประกอบด้วยปัจจัย 2 ประเภท คือ

1.1 ปัจจัยผลัก (Pull Factors) ซึ่งปัจจัยเฉพาะในด้านของประเทศพม่าที่ทำให้ราษฎรพม่าและชนกลุ่มน้อยพากันอพยพหลบหนีออกจากประเทศพม่า

1.2 ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) เป็นปัจจัยในด้านของประเทศไทยที่ทำให้ราษฎรพม่าและชนกลุ่มน้อยให้ความสนใจและเดินทางหลบหนีเข้ามาในประเทศไทย

2. ผลกระทบของผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ศึกษาพบว่า

ด้านการเมือง ส่งผลกระทบต่อประเทศในเรื่องความมั่นคงภายในและความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยกับพม่า เช่น การคุกคามของชนกลุ่มน้อยติดอาวุธ การใช้ดินแดนไทยเป็นประโยชน์ในการก่อวินาศกรรม การใช้เส้นทางผ่านเข้า-ออกเพื่อค้ายาเสพติดและสิ่งของผิดกฎหมาย

ด้านเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบโดยเป็นการทำลายโครงสร้างค่าจ้างแรงงานในประเทศไทย เนื่องจากแรงงานพม่ายอมรับค่าจ้างต่ำกว่ากฎหมายกำหนดและนักลงทุนไม่สนใจการลงทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสร้างประสิทธิภาพแข่งขัน

ด้านสังคม ส่งผลกระทบโดยเป็นพาหนะนำโรคต่าง ๆ เข้ามาในประเทศไทย เช่น โรคเท้าช้าง มาเลเรีย โรคเอดส์ และก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด การศึกษา แหล่งเสื่อมโทรม มลภาวะต่าง ๆ

3. นโยบายการแก้ไขปัญหา ได้กำหนดมาตรการดำเนินการและปฏิบัติต่อผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่าที่เข้ามาใช้แรงงาน แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

3.1 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อ 17 มีนาคม พ.ศ.2535 ซึ่งให้ผู้หลบเข้าเมืองหลัง 9 มีนาคม 2519 สามารถขออนุญาตประกอบแรงงานได้ในงานที่อนุญาตให้คนต่างด้าวทำได้ ในพื้นที่กำหนด

3.2 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อ 25 มิถุนายน พ.ศ.2539 ซึ่งผ่อนผันให้จ้างแรงงานกรรมกรได้ 8 กิจการ และงานรับใช้ในบ้าน ในพื้นที่ 43 จังหวัด ภายในกำหนดเวลา 2 ปี

มติดังกล่าวมีผลทำให้แรงงานที่หลบหนีชุกซ่อนอยู่ถูกเปิดเผยจำนวนมากขึ้น และเป็นการแก้ไขแรงงานในกิจการที่ขาดแคลนได้ในระดับหนึ่ง แต่ผลการปฏิบัติตามมติดังกล่าวข้างต้นถือว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จ

4. แนวทางแก้ไขปัญหา ควรดำเนินการดังนี้

4.1 ดำเนินการสกัดกั้นและผลักดันกลุ่มคนต่างชาติที่เข้ามาทำงานผิดกฎหมายโดยเคร่งครัด โดยขณะนี้ต้องจัดระบบการควบคุมคนต่างชาติที่หลบหนีเข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ควรจัดศูนย์ควบคุมผู้หลบหนีเข้าเมืองที่สามารถรองรับผู้หลบหนีเข้าเมืองได้จำนวนมาก ๆ และดำเนินการได้ครบวงจรตั้งแต่การรับตัว การควบคุม และการส่งกลับ

4.3 นำเอาแนวคิดวิธีการควบคุมการนำเข้าแรงงานต่างชาติของประเทศที่มีการใช้แรงงานต่างชาติในแถบเอเชียด้วยกันมาปรับใช้กับประเทศไทย